

VIERING VAN WOORD – GEBED - COMMUNIE
DOMINICUSKERK UTRECHT
Vijfde zondag van Pasen - 3 mei 2015

VERBONDEN

Begroeting en welkom

Goede morgen, u en jullie - gekomen van ver of van dichtbij, naar deze plek van even rust en bezinning.

Vandaag wil ik woorden van Jan van Opbergen gebruiken als welkom en inleiding:

*Vertel het nog eens, hopen, bidden, zingen we hier
van week tot week.*

*Maak ons opnieuw vertrouwd met het oude verhaal
over mensen en hun God.*

*Vertel het keer op keer, tot onze handen eraan beginnen
en onze voeten in beweging komen.*

Woord van inleiding

Vanaf Pasen gaat het verrijzenisgeloof als veelkleurig licht de wereld in. Vandaag roept het ons op verbonden te blijven met Jezus van Nazareth, als ranken aan de wijnstok. En dat betekent onherroepelijk: liefde en verbondenheid en niet alleen met woorden en leuzen, maar ook concreet in het leven van alledag.

Omdat wij in het leven van alledag niet zomaar gekeerd staan naar de ander, zingen we om vergeving in de kyrielitanie.

Bij het openleggen van de Schrift

Deze zondagen van Pasen lezen we niet uit het Oude Testament.

De eerste lezing is genomen uit de Handelingen van de Apostelen om het leven in beeld te krijgen van de jonge christengemeente met Paulus als belangrijke schakel. Het evangelie vertelt het vertrouwde en tegelijk zo moeilijke verhaal van de wijnstok en de ranken: de verbondenheid met God, met Gods Torah en Gods wijsheid, zoals die gestalte hebben gekregen in Israels geschiedenis en traditie. Hoor naar oude wijze woorden.

Overweging

Het is boeiend in de eerste lezing uit de geschiedenis van de eerste kerkgemeenschap te horen hoe ze als paasgemeente wilden bestaan en hoe ze vorm wilden geven aan dat paasgeloof. Dat is niet helemaal vlekkeloos verlopen.

Soms schildert de Handelingen van de apostelen een haast ideale situatie van groeiende verbondenheid. We hoorden het een paar weken geleden:

“De menigte die het geloof had aangenomen, was één van hart en één van ziel en er was niemand die iets van zijn bezittingen zijn eigendom noemde...”

Maar al snel is in die eerste christen-gemeenschap sprake van onenigheid en conflict. Het gaat over gewone mensen met hun mooie en minder mooie kanten.

Al meer dan tweeduizend jaar is de kerk een kerk van mensen en niets menselijks is haar vreemd. Daar hoeven we niet dramatisch over te doen, dat is een gegeven. In het gedeelte van vandaag heeft Paulus het moeilijk. Hij vindt niet zomaar vanzelfsprekend een plek bij de leerlingen.

Er zijn spanningen tussen de verschillende groepen en Paulus moet uitkijken, dat hij het leven houdt. Het is een nuchter verhaal, waarbij de ideale situatie van elke gemeenschap wordt gerelativeerd en de opdracht levend blijft om te bouwen aan de kerkgemeenschap, ook in onze dagen.

Het ideaal blijft om ons aan te toetsen en steeds weer uit te zuiveren en als kerkgemeenschap daadwerkelijk betrokken te blijven bij het levensgeluk van mensen.

Die gedachte is ook terug te vinden in het evangelieverhaal over de wijnstok en de ranken. In de oude Joodse boeken staat geschreven, dat boven het heilige der heilige in de tempel van Jerusalem een wijnstok staat afgebeeld – teken van Gods verbondenheid met mensen, die zich uitstrekt van “de zee tot de grote rivier..” – door alle tijden heen, dus! De wijnstok staat voor vernieuwing en toekomst, voor hoop.

Als Noach na de grote verwoestende vloed een wijnstok plant, is er hoop.

De opperschenker in de Jozefverhalen - opgesloten in de gevangenis - droomt van de wijnstok. In de psalmen wordt meermalen het ideaal bezongen van de mens, die onder z'n wijnstok zit – eindeloos geluk.

Drinken van de vrucht van de wijnstok betekent vreugde en toekomst.

Op de laatste avond van zijn leven deelt Jezus van Nazareth van het paasmaal van de beker wijn en Hij spreekt de hoop uit op een nieuwe maaltijd - voorbij aan ellende, ziekte en dood. Dan zal opnieuw van de “vrucht van de wijnstok” worden gedronken.

De wijnstok is – kortom – het beeld van het volk, dat in verbondenheid leeft met haar God. Het is niet verwonderlijk, dat juist de evangelist Johannes dit beeld gebruikt. Zijn evangelie is anders dan de drie andere, omdat hij niet zozeer de feiten weergeeft, maar veel meer wat de gelovige gemeenschap is gaan zien in de woorden en daden van Jezus van Nazareth.

De taal van het Johannesevangelie is niet eenvoudig. Toch is het beeld van de wijnstok en de ranken ons heel dierbaar en vertrouwd geworden. En voor mensen van toen – in de tijd van Johannes – kon hij Jezus haast niet beter verwoorden:

“Mens, je deelt met mij het ene gegeven leven, waarvan God het hart en de ziel is. Zo geborgen en verbonden zul je vrucht dragen.”

En als je nou eens niet meer vooruit kunt-

- als je verdwaald bent en het niet meer ziet zitten,
- als je een ziekte in je lichaam meedraagt,
met alle onzekerheid van dien -
- als je bejaard bent of zo moe, dat je benen
je niet meer kunnen dragen?

Dan zullen er mensen zijn - groter dan jouw narigheid.

Dan is er die ene Mens met al zijn zorg en tegelijk zijn roep om verbondenheid en geborgenheid. Dan is er een God - Vader en Moeder - die groter is dan je hart.

En het doet er even niet toe wie je weer op verhaal laat komen en wie je weer doet opstaan:

- je partner, een van de kinderen,
je vriend of vriendin,
- je medezuster of medebroeder,
- collega, buurvrouw of medeparochiaan.

Hoofdzaak is dat je gekend wordt, dat je een plek hebt, verbonden met de wijnstok.

Zo zullen we brood breken en vieren tot zijn gedachtenis, zullen we groeien en bloeien

– vruchtbaar in ons eigen kleine bestaan en in de grote wereldsamenleving.

Zo zullen we bij Hem in de buurt blijven, die Man van Nazareth,

die al eens voluit leerling was en verrassende vruchten heeft voortgebracht.

Baptiste Tuin o.p.